

Toespraken naar gezegden van Jezus uit het Thomas Evangelie 1974 Poona

Resumé van de vierde toespraak

Jezus zei:

*“Wijdt van de morgen tot de avond
en van de avond tot de morgen
geen enkele gedachte
aan wat je aan zult trekken.”*

Zijn discipelen zeiden:

*“Wanneer zult u aan ons geopenbaard worden
en wanneer zullen wij u zien?”*

Jezus zei:

*“Als je je kleren uittrekt zonder schaamte,
als je je kleren neemt en ze onder je voeten legt,
zoals kleine kinderen doen en erop trapt –
dan zal je de zoon van de levende God aanschouwen,
en je zult niet vrezen.”*

De mensen leven niet zoals ze zijn, maar zoals ze graag zouden willen zijn: niet met hun oorspronkelijke gezicht, maar met een geschilderd, vals gezicht. Dat is het hele probleem. Als je geboren wordt, heb je een eigen gezicht – niemand heeft het vernietigd, niemand heeft het veranderd, maar vroeg of laat begint de maatschappij aan je gezicht te werken. Die begint het oorspronkelijke gezicht, het natuurlijke, het gezicht waarmee je geboren bent, te verbergen, en dan worden je vele gezichten gegeven voor verschillende gelegenheden omdat één gezicht niet genoeg is.

Van 's morgens tot 's avonds, van 's avonds tot 's morgens gebruiken we duizenden gezichten. Als er een machtig man naar je toekomt, verander je het masker; als er een bedelaar naar je toekomt, gedraag je je anders. *Voortdurend*, van moment tot moment, verandert je gezicht.

Schenk aandacht aan je gezicht, de veranderingen hebben aanhoudend plaats. Kijk in de spiegel en denk aan de vele gezichten die je kunt trekken. Kijk in de spiegel en trek het gezicht, waarmee je je vrouw nadert; kijk naar het gezicht dat je trekt als je begerig bent, als je boos bent; trek het gezicht dat je hebt als je seksuele verlangens zijn opgewekt; trek het gezicht dat je hebt als je ontevreden, gefrustreerd bent – je zult tot de ontdekking komen dat je een *menigte* bent. En *geen* van al die gezichten ben *jij*.

In Zen was het één van de diepst gaande meditatie's: het vinden van je oorspronkelijke gezicht, dat wat je had voor je naar deze wereld kwam – en dat wat je weer zult hebben als je deze wereld verlaat; want je kunt al die gezichten niet meenemen. Je moet die gezichten laten vallen; alleen dan kun je Jezus zien, omdat je Jezus hebt gezien als *jij* je oorspronkelijke gezicht ziet.

Jezus is niets anders dan je oorspronkelijke gezicht, Boeddha is niets anders dan je oorspronkelijke gezicht. Als je alle valsheid achter laat en naakt bent – alleen je oorspronkelijke zelf, zonder enige verandering, wijziging – dan ben je Jezus, dan wordt Jezus geopenbaard in al zijn absolute glorie. En alleen gelijken kunnen elkaar kennen – je kunt Jezus alleen herkennen als je Jezus gelijk bent. Het licht kan het licht herkennen, het licht herkent het duister niet. En hoe zou het duister het licht kunnen herkennen?

Een van de oudste joodse uitspraken luidt, dat je God pas gaat zoeken als je hem gevonden hebt. Dat klinkt paradoxaal maar het is absoluut waar, want hoe zou je hem kunnen zoeken als je hem niet gevonden hebt, gevonden in je zelf, als je hem niet in jezelf hebt gerealiseerd?

Waarom hebben we verschillende gezichten? *Waarom* is het nodig en *waarom* zijn we bang om ze af te leggen?

Allereerst zou ik willen zeggen, dat je jezelf nooit werkelijk hebt liefgehad – anders zou het niet nodig zijn. Je *haat* jezelf, en als je jezelf haat, verberg je je gezicht. Hoe kun je je gezicht aan anderen onthullen als je jezelf haat? Je haat het zelf, je wilt het zelf niet zien, hoe zou je het dan aan anderen kunnen onthullen? Hoe komt het dat je jezelf haat? De hele conditionering

van de maatschappij heeft die zelfhaat in je geschapen, een zelf-veroordeling, een schuld.

Laatst hoorde ik dat een klein kind in het zand wou spelen aan het strand. Zijn moeder zei: 'Nee! Het zand is nat en je kunt je kleren bederven.' Toen wou het kindje naar het water gaan. De moeder zei: 'Nee, dat mag absoluut niet! Je zou kunnen vallen!' Toen vroeg het kind een ijsje, omdat de ijscoman in de buurt was. De moeder zei: 'Nee, dan krijg je altijd keelpijn en het is slecht voor je gezondheid.' En toen zei ze tegen iemand die in de buurt stond: 'Heb je ooit zo'n neurotisch kind gezien?' Maar de moeder was neurotisch, niet het kind. Een neurotisch iemand zegt altijd 'nee'. Iemand die neurotisch is kan geen 'ja' zeggen, want een neurotische geest kan zichzelf geen vrijheid veroorloven; hoe zou een neurotische geest jou dan vrijheid kunnen toestaan? Als je neurotisch bent – en de hele maatschappij is neurotisch – dan ontstaat er een neurotische ketting van de ene generatie naar de andere. Het blijft maar doorgaan en tot nu toe is geen enkele maatschappij er in geslaagd een niet- neurotische gemeenschap te scheppen of een niet-neurotisch tijdperk.

Als er een kindje geboren wordt is het bijna onmogelijk te veronderstellen dat het in staat zal zijn gezond en niet neurotisch te worden. Iedereen in de omgeving zal het dwingen net als zij te worden. Ze zullen het het gevoel geven dat het ongelijk heeft, het heeft altijd ongelijk. Dat scheidt veroordeling, zelf-veroordeling – en je begint jezelf te haten. En denk eraan: als je jezelf haat, kun je een ander niet liefhebben. Dat is onmogelijk! Als er vergif zit in de bron, zal het al je relaties vergiftigen.

En denk aan hetgeen hier weer uit volgt: Hoe zou iemand *jou* kunnen liefhebben? Je kunt jezelf immers niet liefhebben. En zelfs als iemand je liefheeft blij je sceptisch, je twijfelt. Je hebt geen vertrouwen, en je zult wel een middel vinden om te bewijzen dat hij niet van je houdt.

Die haat berust op alle valse gezichten – je begint je te verbergen. Kleren zijn er om je lichaam te verbergen, ze zijn er om de seksualiteit te verbergen, ze zijn er om het dier in je te verbergen. Alleen het hoofd, dat denkt, is niet als dat van het dier, daarom wordt het toegelaten. De maatschappij zou zich zeer gelukkig voelen als je hele lichaam werd afgesneden en alleen je hoofd bleef bestaan.

Kleren zijn de *identiteit*. En ze gaan zo zwaar op je drukken dat je je zelfs in je dromen nooit naakt ziet, je ziet jezelf altijd met kleren aan. Dat zegt iets – het is heel diep gaan zitten.

Die hele onechtheid, die pseudo-persoonlijkheid bestaat, omdat je jezelf in de grond van de zaak haat. Je wilt je verbergen, niemand mag je werkelijke zelf kennen, want hoe zouden ze het kunnen tolereren als ze het leerden kennen? Hoe zouden ze van je kunnen houden, hoe zouden ze het kunnen aanvaarden?

'Jezus zei: "Wijdt van de morgen tot de avond en van de avond tot de morgen geen enkele gedachte aan wat je aan zult trekken."

Denk niet aan gezichten, kleren, valsheden. Blijf jezelf, zoals je bent, aanvaard jezelf zoals je bent. Dat is moeilijk, heel moeilijk, omdat je je, als je aan jezelf denkt zoals je bent, plotseling niet op je gemak voelt.

Hoe komt dat? Dat komt, omdat leraren je hebben onderwezen, en die leraren zijn de grootste vergiftigers van het leven. Ze hebben je geleerd: 'Dit is dierlijk, dat is dierlijk – en je ben een mens.' Ze zeggen: 'Alles wat dierlijk in je is, moet je verloochenen!' En ik zeg je dat de mens niet iets is dat tegenover het dier staat, de mens is het hoogste dier. Als je het dierlijke verloochent, verloochent je de bron zelf van het leven. En dan zal je altijd onecht zijn.

Mannen mogen een klein beetje dierlijk zijn, maar vrouwen niet. Ze moeten zich stijf houden tijdens het vrijen, als een lijk. Alleen slechte vrouwen genieten van seks. Een prostituee mag ervan genieten, niet je vrouw. In het oosten had 99 % van de vrouwen nooit een orgasme. In het westen is dat nu aan het veranderen.

Waarom heeft jullie speelgoed geen seksuele organen? Wil je dat kinderen zich het feit niet bewust zijn? Waarom het verbergen, waarom het afsnijden? Een angst, een diepe angst voor dierlijkheid. Kinderen moeten het hele lichaam kennen, omdat het hele lichaam mooi is.

Jullie zijn dieren, dat is een feit. Je kunt erboven uitstijgen, maar je kunt het niet vernietigen. Erboven uitstijgen betekent het aanvaarden; er waakzaam door heengaan en er boven uit stijgen. Je kunt in het leven niets links laten liggen; als je dat wel doet, zal je altijd onvolwassen blijven. Het leven moet geleefd worden – alleen dan groei je. Er komt een moment waarop je boven de seks uitgroeit, maar dat moment komt door kennis, dat moment komt door ervaring, door de liefde – niet door verloochening of onderdrukking.

Wees alleen maar jezelf. Wat het leven je ook gemaakt heeft, aanvaard het, geniet ervan, heet het welkom! Wees het goddelijke dankbaar dat het je geschapen heeft, wat je ook moge zijn. Verwerp het niet, want als je iets in jezelf verwerpt, dan heb je God verworpen; want hij is de schepper, hij heeft je zo geschapen. Beweeg je spontaan in het leven. Wees ontvankelijk voor het leven, maar breng geen onechtheid tussen jou en de stroom van het leven.

'Zijn discipelen zeiden: "Wanneer zult u aan ons geopenbaard worden en wanneer zullen we u zien?"

Jezus zei: "Als je je kleren uittrekt zonder schaamte, en je je kleren neemt en ze onder je voeten legt zoals kleine kinderen doen en er op trapt – dan zal je de zoon van de levende God aanschouwen, en je zult niet vrezen."

Probeer ieder woord op zichzelf te begrijpen. De discipelen vroegen: 'Wanneer zult u aan ons geopenbaard worden? 'Jezus was daar, geopenbaard, in al zijn glorie. Hij was bij hen aanwezig, stond voor hen. De leerlingen denken dat Jezus zich verbergt. Nee, Jezus verbergt zich niet, eerder het tegendeel. De leerlingen zijn niet open, hun ogen zijn niet geopend. Zij verbergen zich, niet Jezus.

De waarheid wordt geopenbaard, overal, op ieder moment. Waarheid kan door zijn aard zelf niet verborgen worden. Alleen leugens proberen zichzelf te verbergen, niet de waarheid.

In het christendom is *schaamte* de oorspronkelijke zonde. Je kent het verhaal over wat er gebeurde met Adam en Eva? Adam en Eva werden door zichzelf verleid, er was niemand anders. Maar het verhaal vertelt dat de duivel, Satan, hen verleidde. Dat is een truc van het verstand: de schuld op iemand anders afschuiven. Je wordt verleid, maar de 'duivel' is de verleider, en dus ben je er niet voor verantwoordelijk. Hij heeft je overgehaald, hij verlokte je, dus hij is de zondaar, jij niet.

God zei: “Eet niet van de vruchten van deze boom! “Als ze vertrouwen hadden gehad, zouden ze de boom hebben vermeden. Maar ze hadden geen vertrouwen. Ze zeiden: “Waarom? Waarom verbiedt God ons de vruchten van deze boom, en deze boom is de boom der kennis?” Het verstand moet hun gezegd hebben: “Als je ervan eet, zal je worden als de goden, omdat je zult weten. Hij verbiedt het, omdat hij niet wil dat je wordt als de goden...” Maar volgens het verhaal bracht de duivel hen in verleiding en zei: “Hij heeft het verboden, omdat hij bang is en jaloers.” Het was een situatie, waarin Adam en Eva konden tonen of ze wel of geen vertrouwen hadden – anders niets.

De duivel kwam in de vorm van een slang, en de slang is het oudste symbool van sluwheid – het verstand is de slang. Zowel Eva als Adam stelden de slang verantwoordelijk – en bovendien wierp Adam de schuld nog op Eva. Mannen hebben altijd gezegd, dat de vrouw de verleidster is, en daarom hebben mannen vrouwen altijd veroordeeld. In alle schrifturen van de wereld is de vrouw de verleidster: ze leidt je in verzoeking, ze verlost je, en ze is de oorzaak van alle narigheid. Dus gaan jullie zogenaamde heiligen door met het veroordelen van de vrouw.

Zo werkt het verstand: Eva zegt: ‘De duivel’; Adam zegt: ‘Eva’; en als je het aan de duivel vraagt dan zal hij zeggen: ‘God’ – want waarom moest hij het verbieden? Daaruit ontstonden alle moeilijkheden. Want anders zouden Adam en Eva uit zichzelf nooit bij de boom der kennis zijn gekomen. Verboden!’ Ze wisten dat dat de boom was, en daarmee werd de hele tuin oninteressant, hun hele belangstelling richtte zich erop – het was de fout van God!

Maar het is een prachtig verhaal en het heeft duizenden dimensies; het kan op vele manieren worden geïnterpreteerd – dat is het mooie van een gelijkenis. Ze namen de vrucht van de boom, zij aten hem en *onmiddellijk schaamden zij zich om hun naaktheid*. Wat was de zonde? De ongehoorzaamheid aan God? Als je het de paus in het Vaticaan vraagt, zal hij zeggen: ‘De ongehoorzaamheid aan God,’ want priesters willen altijd dat je gehoorzaamt, niet dat je ongehoorzaam bent.

Als je het filosofen, niet-theologen, vraagt, zeggen ze: ‘Door het eten van de vrucht der kennis.’ Omdat alle moeilijkheden ontstaan op het moment dat je begint te denken. De mens ziet er zo afschuwelijk uit, omdat zijn geest altijd beladen is – alle gratie is verloren gegaan.

Maar als je het psychologen vraagt, waarvan de benadering het diepste gaat, dan zeggen die: ‘Door de schaamte.’ Op het moment dat je jezelf gaat haten, voel je je beschaamd. Als je je beschaamt voelt, heb je jezelf verworpen – maar de oorzaak was de kennis.

Zonder kleren wil niet zeggen naakt; je kunt zonder kleren zijn, zonder dat je naakt bent. Naaktheid heeft een diepere dimensie; het betekent zonder schaamte, zonder beschaamd gevoel. Het betekent dat je je lichaam geheel en al accepteert zoals het is. Geen veroordeling met je verstand, geen verdeeldheid in het lichaam – een eenvoudig aanvaarden, dat is naaktheid.

In een nudistenclub ben je niet naakt. Het is manipulatie van de geest. Je bent in verzet, je rebelleert, je gaat tegen de maatschappij in – omdat de maatschappij gelooft in kleren, trek je je kleren uit. Maar het is een reactie, je bent dus niet onschuldig, onschuldig als een kind.

Jezus zegt: “En *neem je kleren en leg ze onder je voeten zoals kleine kinderen doen, en trap erop – dan zal je de zoon van de levende God aanschouwen en je zult niet vrezen.*”

Allereerst moet je voor God je naaktheid aanvaarden, net als een klein kind tegenover zijn vader en moeder, zonder schaamte. Je moet niet beschaamd zijn tegenover het goddelijke – dat ben je werkelijk. Als het gevoel van schaamte verdwijnt, dan zal je niet vrezen. De angst verdwijnt met de schaamte. En als zowel schaamte als angst verdwijnen, dan zijn je ogen open – en dan zal je de zoon van God zien, dan zal Jezus aan je geopenbaard zijn, dan kun je een Boeddha kennen.

Er komen mensen bij me die vragen: ‘Hoe kunnen we weten, of een meester een verlichte is of niet?’ Zoals je nu bent kun je geen verlicht meester herkennen. Het is zoets, alsof een blinde zou vragen hoe hij kan zien of het licht aan of uit is. Je kunt niet herkennen of een mens is verwerkt of niet, verlicht of niet, of hij werkelijk een christus is of niet. Hoe zou men Jezus hebben kunnen kruisigen, als de mensen hem hadden herkend?

Ze behandelden hem heel slecht, ze maakten hem belachelijk, ze dwongen hem belachelijk te lijken. Op de dag dat hij het kruis dragend op weg was naar Golgotha waren er soldaten, kwajongens, een grote menigte mensen op de been, ze gooiden hem met stenen en afval, ze hadden plezier: ‘Dat is de “koning van Israël”, dat is de “zoon van God”, de timmermanszoon – hij is gek geworden’.

Hoe komt het dat we iemand als Jezus niet herkennen? Onze ogen zijn gesloten. En de ogen zijn gesloten door je kleding – niet zozeer door je kleren, maar allerlei soorten kleding: kleren, schaamte, angst, zelfhaat, zelfveroordeling, schuld – lagen en lagen van kleding. Jezus zegt: “Als je je kleren uittrekt zonder schaamte, en als je je kleren neemt en ze onder je voeten legt, zoals kleine kinderen doen...”

Als een kind voor de eerste keer gedwongen wordt kleren aan te trekken, verzet het zich. Het is er tegen, omdat ze zijn vrijheid beperken en het onecht maken. Je kunt het niet dwingen, je kunt het overhalen. Je zegt: ‘Als we uitgaan moet je deze kleren aandoen, als we terug zijn, hoeft het niet; want het is nodig bij andere mensen kleren aan te hebben – anders kun je niet mee.’

Maar direct als het terug is, doet het het volgende: het trekt zijn kleren uit, en het trekt ze niet alleen uit maar het gaat erop springen. Ze zijn zijn vijanden, ze maken hem onecht. Het is zichzelf niet meer, als het die kleren aan heeft. Nu is het weer vrij. Het viert zijn naaktheid door de kleren af te werpen en ze onder zijn voeten te leggen, op ze trappend en zijn naaktheid vierend. Als je dat doet gelijk de kinderen: ‘...dan zal je de zoon van de levende God aanschouwen en je zult niet vrezen.’

Aanvaard jezelf en de vrees verdwijnt. Denk niet in termen als ‘moeten’, en ‘niet moeten’, ‘horen’ en ‘niet horen’, dan zal je nooit meer vrezen. Wees werkelijk en vertrouw de werkelijkheid, vecht niet met de werkelijkheid. Als er seks is, dan is die er, aanvaard die; als er boosheid is, dan is die er, aanvaard haar. Probeer niet het tegenovergestelde te creëren: ‘Ik ben boos en dat is niet goed; ik moet niet boos zijn, ik moet vergevingsgezind zijn. Ik heb seksueel verlangen, dat mag er niet zijn, ik moet celibitair zijn.’ *Schep niet het tegenovergestelde*, want als je het tegenovergestelde creëert, dan ben je aan het proberen maskers te maken. De boosheid blijft bestaan, je vergevingsgezindheid zal niet meer zijn dan een masker, de seks zal er zijn, en zal steeds dieper wegzinken in het onbewuste.

Alleen *transformatie* kan helpen, en transformatie heeft een diepgaand aanvaarden nodig van je wezen zoals je bent. Zonder oordeel, zonder dat je zegt: ‘Dit is goed, dat is slecht.’- zonder waardeoordeel. Wees geen rechter! Vertrouw slechts op de natuur en ga met de stroom mee, probeer niet tegen de stroom op te zwemmen – dat betekent naaktheid. Beweeg mee met het leven. Schep geen eigen doel; als je een eigen doel schept, word je onecht. *Het leven heeft geen doel*. Het leven beweegt, niet als een zaak, het beweegt als poëzie; het leven beweegt niet vanuit het hoofd, maar vanuit het hart – het is een romance. Het leven is een mysterie dat geleefd moet worden, geen raadsel dat moet worden opgelost. Het geheim is open, alleen *jij* bent gesloten. Het is overal openbaar: in iedere boom, in ieder blad, in iedere zonnestraal is het openbaar – maar jij bent gesloten.

Waarom ben je gesloten? Je aanvaardt het leven binnen in je niet, hoe kun je dan het leven buiten je aanvaarden? Aanvaard! Begin bij het centrum van je wezen. En met de aanvaarding komt de transformatie: als je eenmaal hebt aanvaard, *zul je nooit meer degene worden die je bent*.

De transformatie heeft uit zichzelf plaats, eigener beweging, maar ze ontstaat altijd door een laten-gaan. Dat zegt Jezus: ‘Wees naakt, zodat je je kunt laten gaan. Laat alles achter wat de maatschappij je heeft gegeven’- dat is de betekenis van ‘kleding’. De maatschappij heeft je het leven niet geschonken, het heeft je alleen de ‘aankleding’ gegeven. De maatschappij heeft je je zelf niet gegeven, het gaf je het ego. Eens kwam een man, Ebrahim genaamd, bij zijn meester – Ebrahim was een koning – hij kwam bij de meester en de meester zei: ‘Ben je bereid alles te aanvaarden?’

Ebrahim antwoordde: ‘daarvoor ben ik gekomen – ik doe alles wat u zegt.’

De meester keek hem aan en zei: ‘Okay, trek al je kleren uit!’

Zijn leerlingen werden onrustig, want Ebrahim was een groot koning en dit was te veel gevraagd. Eén leerling fluisterde de meester in het oor: ‘Dat is te veel gevraagd, wees niet zo streng – dat hebt u ons nooit gevraagd.’

Maar de meester zei: 'En neem je schoenen in de hand en ga de straat op en sla je hoofd met je schoenen! Ga naakt de hele stad door!'

Ebrahim deed wat hem gevraagd werd. Naakt ging hij door de stad, zijn hoofd slaand met zijn schoenen. En men zegt, dat hij verlicht was toen hij terugkwam.

Wat was er gebeurd? Ebrahim was een man met grote mogelijkheden, daarom vroeg de meester zo veel.

Een meester vraagt alleen dat wat je aan kunt. Wat gebeurde er? Dit: door het uittrekken van de kleren verdween, zoals Jezus zegt, het ego – alles wat de maatschappij je gegeven heeft.

Het is heel moeilijk religieus te worden als je succes hebt. Als de kleding je zoveel geeft, waarom zou je dan naakt gaan lopen? Maar als je faalt, word je je plotseling gewaar van de naaktheid die er is. Maak gebruik van je mislukkingen! Erken dat deze wereld je geen succes kan geven.

Een Jezus slaagt, omdat hij standhoudt in zijn originaliteit, omdat hij standhoudt volgens zijn aard. Probeer dat te begrijpen; en word naakt, niet alleen door te begrijpen, maar door geleidelijk je kleding te laten vallen en dan zal je zuiver worden. Dan heb je de appel, die Adam en Eva aten, weggeworpen; dan is de poort tot het paradijs weer heropend.

Christenen zeggen dat de mensheid tezamen met Adam en Eva uit het paradijs werd verbannen; door Jezus zijn de poorten weer geopend – je kunt naar binnen. Maar dat gebeurt niet door enkel en alleen christen te zijn. Je zult Jezus moeten herkennen, en dat kun je alleen als je jezelf hebt herkend als Jezus – minder kan het niet.

Poona, 1974

